

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р **ТАТЯНА ХУБЕНОВА-ДЕЛИСИВКОВА**, Институт за икономически изследвания на БАН

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ (две места) по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Финанси)“, обявен в Държавен вестник, бр. 51 от 05.06.2020 г с кандидат за участие в конкурса доц.д-р **Стефан Маринов Симеонов** – преподавател в катедра „Финанси и кредит“ при СА „Д. А. Ценов“

Основание за Становището: Заповед №623/27.7.2020 год. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ за конкурс на СА „Д. А. Ценов“, обявен в Държавен вестник, бр. 51 от 05.06.2020 г. за академична длъжност „Професор“ (две места) по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Финанси)“ и решение на първото заседание на Научното жури за обявения конкурс от 11.08.2020г в съответствие с чл. 10, ал. (1) от Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на факултет „Финанси“ на СА „Д. А. Ценов“ и кандидатът доц.д-р **Стефан Маринов Симеонов** е допуснат до конкурса на основание, че отговаря на националните изисквания, обявени в ЗРАС, ППЗРАС в РБ и на вътрешната нормативна уредба, регламентирана в ПРАС в СА „Д. А. Ценов“. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед №№623/27.7.2020 год. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ за конкурс на СА „Д. А. Ценов“, обявен в Държавен вестник, бр. 51 от 05.06.2020 г.

2. Информация за кандидата в конкурса

Доц.д-р **Стефан Маринов Симеонов** е достоен кандидат за обявения конкурс с общ трудов стаж от над 28 години, от които в Стопанска академия са 26 години и девет месеца към началото на м.август 2020г. В 1993г. той е завършва в Стопанска академия висшето си икономическо образование по специалността „Финанси и кредит“ с отличен успех. Професионалната си биография на икономист-финансист той започва като асистент от 28 октомври 1993 г., утвърждава се като старши асистент от 1995 г. и главен асистент от 25 януари 1999г. до 18 март 2002г. Избран е за редовен доцент от 19.03.2002 г. и остава на тази длъжност и понастоящем в катедра „Финанси и кредит“ на СА „Д.А.Ценов“. От 14 септември 2000 г. той има защитена образователна и научна степен „Доктор“ по научната специалност 05.02.05. „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ с тема на дисертационен труд „Опционните сделки - инструмент на инвестиционни стратегии“ /Диплома №26980 от 14.11..2000 г. за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ от Научна комисия при Висшата атестационна комисия (ВАК) към Министерския съвет на Република България. Има публикувана книга / Симеонов, Ст. „Опциите – контракти, пазари, оценяване и стратегии“, Изд.Абагар, 1999/на базата

на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор".

Хабилитира се като доцент от март 2002г./ вж. Свидетелство за придобита научна длъжност „доцент“ № 21298 от 27.05.2002г./ Академичната си кариера доц.д-р Ст.Симеонов последователно реализира изцяло в Стопанска академия „Д.А.Ценов“. Заслужено си завоюва престижа на утвърден университетски преподавател и изследовател с високопрофесионални постижения в областта на инвестиционния анализ, финансови и капиталови пазари, сделки с ценни книжа, фондови борси, финансови деривати, публични и корпоративни финанси и др.

Доц. Ст.Симеонов има безспорни качества на висококвалифициран университетски преподавател. Целенасочено и последователно той е подготвил и води лекционни курсове по базисни учебни дисциплини в бакалавърски и магистърски програми на СА“Д.А. Ценов“. От 2015 г. е главен редактор на Годишния алманах “Научни изследвания на докторанти“ в СА“Д.А.Ценов“.

За периода от 2015 г. досега в портфейла на преподаваните от него дисциплини са включени над 8 дисциплини в бакалавърските и магистърски програми и продължаващото обучение, както и в дистанционната система на обучение в СА“Д.А. Ценов“.

Владее свободно английски език и ползва руски език. Специализирал е в Университета Амстердам и е участник в десетки национални и международни научни и експертно-практически форуми. Преподава в европейски университети по програма Еразъм, както и на чуждестранни студенти в Стопанска академия. Ръководител и основател на магистърска програма“ Инвестиционен мениджмънт“, ръководител на катедра „Финанси и кредит“ в периода 2006-2012 г.

Високото професионалното равнище на квалификацията на доц. Ст. Симеонов му позволява успешно да съчетава повишаването на равнището на преподавателска дейност с разширяване на изследователската дейност. Реализирал е преподавателска мобилност по програма ERASMUS Университет Уелва, Испания, м. Май 2012 г., лекции по Финансови деривати. Участва в научни журита за придобиване на Образователна и Научна степен, и Академична длъжност.

Организатор е на научни и научно-практически форуми: - Докторантска научна сесия, при Стопанска Академия „Д. А. Ценов“, годишно издание – 2015; 2016; 2017; 2018; 2019 г. - Кръгла маса „Значението на Финансовите деривати в периода на криза“ (ноември 2011) с Участието на БФБ-София АД, Комисия за Финансов Надзор и Централен Депозитар АД; - Студентска научна дискусия „Актуални проблеми на публичните финанси в България“ (май 2010).

Има избрани участия в международни научни конференции извън страната – напр. KNOWLEDGE - 31 International Conference, June 2019, Budva, Montenegro. - Международна юбилейна научна конференция Университет Ниш, 2014. -); - Международна научна конференция ASSECU - Подгорица, Черна Гора, (май 2010); - Международна научна конференция Исмаилия, Египет (април 2009); - Международна конференция на борсови и инвестиционни експерти Futures and Options World – Варшава, Полша (29-30 ноември 2008); - Международна научна конференция ASSECU - Букурещ, Румъния – (май 2008); - Международна конференция на борсови и инвестиционни експерти Futures and Options World - Франкфурт-на-Майн, Германия (март 2004).

Наред с преподаването той е реализирал редица участия в национални и международни проекти и други научни прояви, за което свидетелстват и значителният брой на публикации в чужбина от тези участия.

Доц.Ст. Симеонов е организиран и ръководи група за научни и научно-приложни изследвания с участието на докторанти и гл.асистенти.

При това в резултат на реализираните проекти той е постигнал убедително публикационна дейност самостоятелно и в съавторство със свои колеги. Това несъмнено му позволява да интегрира достойнствата на преподавател и изследовател. Притежава творчески и организационни умения да работи в екипи, които могат да „доставят“ научни продукти и участва активно в научния живот на националната академична колегия в областта на финансите в национален мащаб съвместно други университети, БАН и др. институции.

В документите на кандидата за конкурса коректно е отразено участието на доц.Ст.Симеонов в национални и международни научни прояви с представените в приложение документи и материали за участие в конкурса.

Доц.д-р Ст.Симеонов участва активно с преподавателската и научно-изследователска дейност в програмите на за обучение на бакалаври и магистри и допринася със своята работа за развитие на международното сътрудничество на СА „Д.Ценов“.

Като академичен преподавател в катедра „Финанси и кредит“ при СА „Д. А. Ценов“ той е научен ръководител на 9 докторанта в периода (2011 – 2019 г)., от които четирима са успешно защитили, а останалите са в текущо обучение. По този показател той надхвърля минималните количествени изисквания за заемане на научната длъжност „професор“.

За участие в конкурса считам, че трябва да бъдат взети под внимание всички публикации, представени от доц.д-р доц.Ст.Симеонов като публикации и трудове, публикувани след присъждането на научното звание „доцент“ и неповтарящи публикациите, представени за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“. В общо представения Списък на научни публикации, влизат както следва: 1 хабилитационен труд – монография на тема „Симеонов, Ст. , Измерители на борсовата активност – изследване на индикаторите и анализ на пазарния тренд,Изд. Библиотека „Стопански свят“, Брой 131,2016г.ISSN&1310-2737* в обем от 224 стр. с приложенията/.; участие в колективна монография с Гл.четвърта и в съавт въведение и заключение./ Вж.Симеонов, Ст. ,М.Николова,М.Линкова,П.Павлов, „Оползотворяване на растителна биомаса чрез производство на топло и електроенергия/оценка на потенциала и ефективността“, Библиотека „Образование и наука“, АИ“Ценов“-Свищов,, бр.(1122012, ISBN 978-954-23 /; 7 статии в научни издания, нереферирани в международни бази данни, 7 студии в научни издания,от които 2 са в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, 19 доклада в нереферирани научни издания с научно рецензиране, глави от 2 колективни монографии, 6 учебника/ 3 автори и 3 учебника в съавторство/, 19 доклада в сборници от научни конференции в чужбина и България, организирани от национални и международни организации..

3.Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1.Изпълнение на количествените изисквания

В съответствие с Чл. 131. (1) точка 12 от ПРАС на СА „Д. А. Ценов“ и на основание на представените от кандидата в конкурса данни в картата за изпълнение на количествените изисквания съгласно ЗРАСРБ/чл.26/ и Правилника за приложението му/чл.1а,ал.1/ трябва да се отбележи наличието на постигнатото съответствие с количествените изисквания както следва:

1/ за изискванията от Група А / 50 т./ и Група В/100 т./ доц.д-р Ст.Симеонов напълно удовлетворява националните изисквания.

2/ за изискванията от Група Г при минимален изискуем праг от 200 т. доц.д-р Ст.Симеонов е постигнал 275 т. т.в т.ч. са представени 1 монография, която е хабилитационен труд, и 7 статии в научни издания, нереферирани в международни бази данни, 7 студии в научни издания, от които 2 са в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, 19 доклада в нереферирани научни издания с научно рецензиране, глави от 2 колективни монографии , 6 учебника/ 2 автори и 4 учебника в съавторство/, 19 доклада в сборници от научни конференции в чужбина и България, организирани от международни организации..

3/за изискванията от Група Д при минимален праг от 100т. доц Ст.Симеонов е постигнал **общо 380 т.** с отбелязаните цитирания на негови трудове като автор в т.ч. както следва :цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове; цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране; цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране.

4/за изискванията от Група Е при минимален праг от 100т.доц.Ст.Симеонов отбелязва общо 434 т. с постигнатите резултати както следва: общо 4 на брой защитили докторанти научната степен „доктор“, 6 участия в национални и международни изследователски и образователни проекти, 2 автори учебника и съавторства в 3 университетски учебника,вкл.1 учебно-методическо ръководство.

Общата равносметка от отчетените от доц. Ст.Симеонов по всички групи от изисквания от (А + В + Г + Д + Е) са постигнати положителни резултати с оценка от 1239 т.

3.2.Изпълнение на качествените изисквания

В съответствие с изискуемите критерии доц.Ст.Симеонов потвърждава изпълнение на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност “професор“. Картата е попълнена коректно от кандидата и дава ясна обосновка на постигнатото от него. Доц.Ст.Симеонов има значителни приноси за развитието на изследователското и образователно научно направление „Финанси, парично обръщение и застраховка“ конкретно в областта на финансовия анализ на инвестициите, капиталовите и борсови пазари и публични и корпоративни финанси. С цялостната си преподавателска и изследователска дейност в СА“Д.А.Ценов“ допринася за научното израстването на обучаваните студенти и допринася за престижа на СА като висша учебна институция с утвърден академичен престиж.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Дългогодишната преподавателската дейност на доц.д-р Ст.Симеонов заслужава да бъде оценена високо и по достойнство за израстването му като възпитаник на СА“Д.А.Ценов“ . Реализираните постижения и положителни резултати в учебно-преподавателската дейност на кандидата са убедително доказателство за постигната зрелост на неговото академично израстване и основание за присъждане на научната длъжност “професор“ , в т.ч. на следните основания както следва:

На първо място са реализираните от доц.Ст.Симеонов **университетски курсове за бакалавърски , магистърски програми и за продължаващо обучение са по 8 научни дисциплини**, в т.ч. „Цени и ценова политика“, “Капиталови пазари“, „Фондови борси“ , „Финансови пазари,“ „Сделки с ценни книжа“, „Инвестиции“,

„Инвестиционно посредничество“ и курс по финансови деривати в бакалавърски програми и в магистърски програми.

На второ място, положително е, че по проблематиката на преподаваните дисциплини доц.д-р Ст.Симеонов има публикувани 3 авторски учебници и участия в съавторство в учебници и методическо ръководство, както и специализирани по проблематиката на специализацията му научни публикации и изследвания по финанси, фондови борси, сделки с ценни книжа, капиталови пазари ,инвестиции и инвестиционно посредничество, цени и ценова политика. По основните университетски дисциплини, които той преподава има публикувани базисни учебни курсове. Коректно в документацията за конкурса доц.Ст.Симеонов е представена информация за учебно-методическата литература , в която той участва като автор и съавтор. Тематичния обхват на научните публикации, които са полезни като учебни материали е в обхвата на обявения конкурс като например : анализ на фондовите борси, анализ на инвестиционни инструменти, финансови деривати.

Разработен е **авторски академичен курс “Финансови деривати” с преподаване на български и английски език в ОКС Магистър**. Разработени са методичен комплекс от оригинални и автентични въпроси, задачи, тестове и казуси в областта на опциите: определянето на тяхната вътрешна стойност, срочната стойност, равновесните точки и нетната стойност на инвеститорска позиция за основните, съставните и комбинирания опционни стратегии

На трето място, доц.Ст.Симеонов има оригинален авторски академичен курс по „Инвестиционния анализ“, който заема централно място в автентичната магистърска програма Инвестиционен мениджмънт. Курсът е въведен в обучението от 2007 г. и обогатяван периодично. Освен съдържателната и научно-приложна част, от дидактическа гл. т. с авторска оригиналност се отличават: задачи за определяне и паралелен анализ на пазарната ликвидност на борсово търгувани дружества; методика и задания за оценяване и паралелен анализ на борсовата активност и пазарната ликвидност на различни фондови борси.

Трудът представя за пръв път в българската специализирана финансова литература теоретико-методологичните и практико-приложните аспекти на анализа на борсово търгуемите дружества. Актуално значение има разкриването на промените и предизвикателства в спецификата на оценка на борсовата активност и управлението на инвестиционния портфейл на борсовите пазари.

На четвърто място доц.д-р Ст.Симеонов има утвърден авторски академичен курс „Фондови борси“, с модули „Финансови пазари“, „Капиталови пазари“, „Инвестиционно посредничество“. Специализацията по избраната научна проблематика намира израз в: систематика на сделките с финансови инструменти; дефиниране на инвестиционните мотиви и модели за хеджиране на пазарния риск; анализ на борсовата активност и пазарната ликвидност и др. Разработени са авторски задачи и тестове, свързани с технологията на борсовата търговия; изпълнението на борсови поръчки в зависимост от типа на инвеститорските поръчки (лимитирани или пазарни) и маркетмейскърските цени (Bid и Ask); сетълмент курса при двустранен аукцион и др. При фючърсната търговия и клиринга на финансови деривати са разработени авторски условия и задачи за отражението на обема на инвестиционната позиция и характера на срещуположната сделка за изменението на показателя „открити позиции“ и др. (курсовете по „Финансови пазари“, „Клиринг и сетълмент на финансови инструменти“. Тази специализация е значима добавена

стойност за образователните програми на катедра „Финанси и кредит“, която отличава СА“ Д.А.Ценов“ по качество на образованието в сравнение с други университети. **На пето място, достойнство на преподавателската дейност** на доц. Ст.Симеонов е, че активно участва в дистанционната форма на обучение на СА“Д.А.Ценов“. Има учебник по *Финансови пазари (ФФ-КФК-Б-349)*, АИ „Ценов“, 2020г.

Наред с това доц.Ст.Симеонов е съавтор с доц. д-р Александър Ганчев и д-р Нигохос Канарян: и основен редактор на учебник по „*Инвестиционен анализ*“ АИ, 2020г към *Центъра за дистанционно обучение на СА“Д.А.Ценов“* с написаните от него: въведението теми първа, втора, трета и четвърта, и първи, втори, четвърти и пети пункт от семестриалния казус. **На шесто място**, доц.д-р Ст.Симеонов е съавтор заедно с проф.Р.Лилова и доц.д-р Ан.Радулова на **учебника по „Цени и Ценообразуване“**. Представен е разделителен Протокол за авторството на доц. д-р Стефан Симеонов – глава втора и трета и задачи от 11 до 14 от Семестриалния казус. Със същите съавтори доц.д-р Ст.Симеонов участва – с глава пета и въпросите за самоподготовка по съответната тема в учебника „**Бюджет и бюджетна политика**“, Изд.ФАБЕР, 2016, ISBN: 978-619-00-0494-3 /;Заедно с това доц. д-р Ст. Симеонов е съавтор в колективния труд на учебника по „**Финанси**“ /;Публикация: **ФИНАНСИ(Учебник),АИ „Ценов“, Първо издание,2015г ISBN 978-954-23-1092-1/и участва с–точки 1, 2, 3, 4 и 5 на тема XVIII и тема XIX;/**

Също така в областта на методиката на преподаване и обучение по финанси доц. Ст.Симеонов в съавторство с колеги има публикувано методическо ръководство.. Той е съавтор в методическо ръководство /Публикация **Методика за написване на дипломна работа / АИ Ценов, 2016, 334 с., ISBN: 978-954-23-1108-9,**

В заключение, безспорен е академичния принос на доц.Ст.Симеонов като преподавател, който последователно е развивал и утвърждавал високопрофесионалната си компетентност. и с разработените лекционни курсове и учебници като автор и съавтор има натрупан солиден преподавателски опит и специализация по финанси за заемане на академичната длъжност „професор“.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

5.1. Основни направления в изследователската дейност.

Научните трудове на доц.Ст.Симеонов, представени за участие в настоящия конкурс обхващат като тематична проблематика конкретен обхват от основни направления, в които е съсредоточена изследователската му работа през почти 19-те години след заемане на длъжността“доцент“ в 2001 г.

На първо място, важно направление в научните изследвания на доц.Ст.Симеонов е инвестиционния анализ във връзка с функционирането на финансовите и капиталови пазари, в т.ч. фондовите борси.. Най-съществено значение има разработената от кандидата „комплексна систематика на измерителите на борсовата активност“, в чийто обхват влизат четири основни категории индикатори , вт.ч. първични измерители, борсови индекси (популярните ценови информационни инструменти), показатели (аналитични измерители) и технически индикатори (инструмент на прогнозирането в техническия анализ). На основа на разработената методология и методика доц.Ст.Симеонов постига убедителен инвестиционен анализ на борсовата дейност и на измененията на пазарната ликвидност и доходност на анализирания инструмент. Хабилитационния труд /Публикация: *Симеонов, Ст. , Измерители на борсовата активност – изследване на индикаторите и анализ на пазарния тренд, Изд. Библиотека „Стопански свят“*,

*Брой 131, 2016г. ISSN&1310-2737** в обем от 224 стр. с приложенията/ се отличава с научни приноси в българската финансова литература по конкретни методологически, аналитично-приложни и оценъчно – системни подходи за инвестиционни решения.

На второ място, научните изследвания на доц. Ст. Симеонов му позволяват да докаже основната теза, че познатите методи за анализ на риска и възвръщаемостта от финансовите инструменти, както и инструментариумът на дескриптивната статистика не предоставят достатъчно подходящи модели за пълноценен анализ на информационните борсови индикатори. За целта той прилага паралелно с анализа на индикаторите на инвестиционната активност на фондовите борси, също така допълнителни показатели, специфични за анализ на променливостта на неценови величини. На тази основа е конструиран модел за анализ на специфична страна от променливостта на финансовите инструменти и борсови индикатори „честотна променливост“, която не се характеризира с познатите показатели на дескриптивната статистика и класическите показатели за доходност от фундаменталния инвестиционен анализ.. Концепцията е развита цялостно в основния монографичен труд (2016), както и концептуално и частично представена с няколко предшестващи публикации (доклади от научни конференции). Честотният анализ на променливостта и тренда (ЧАПТ) е приложен емпирично в анализ на макрониво - борсов пазар (в монография 2016), а в последващи публикации и на микрониво при изследване на пазарния риск (студия с Икономика-21, 2018). Авторският ЧАПТ е доразвит в концептуален модел за краткосрочно прогнозиране на тренда на финансовите инструменти (студия 2019).

На трето място, на основа на владееенето на специфичния инструментариум за оценка на честотната променливост на тренда на борсовите изменения разработеният иновативен модел на честотен анализ на променливостта и тренда е развит и апробиран като модел за краткосрочно прогнозиране на тренда на изменения на финансовите инструменти. Това по същество има практическо-приложно значение. Моделът е приложен за анализ на борсовия пазар на макрониво, както и на пазарния риск на микрониво, Поставена е методична основа на комплексен модел за автономен и сравнителен анализ на инвестиционната активност на фондовите борси и тяхната (макропазарна, агрегирана) ликвидност.

На четвърто място, област на творчески интереси на доц. д-р Ст. Симеонов е теоретико-методологическото и приложно – методическо осмисляне на практиката на публичните и корпоративни финанси, както и функционирането на финансовия пазар. В тази тематика са значими като резултат публикуваните учебници и научни публикации под формата на статии, студии и доклади за конференции. Безспорно е, че отразяването на съвременната проблематика на финансовите и капиталови пазари в систематизацията на знанието за финансови инструменти и тяхното пазарно функциониране.

5.2. Оценка на получените научни и/или научно-приложни приноси.

Запознаването и оценката на представените за конкурса трудове и резултати от учебната и научната дейност на доц. д-р Ст. Симеонов позволяват да се направи извода, че той обективно и обосновано е систематизирал в няколко основни тематични области научните приноси в публикациите му. Те включват както следва: 1/ Основният принос, който е направен с хабилитационния труд е разработеният и апробиран като модел фундаментално различен подход за анализ на променливостта и тренда, включващ три коефициента, базирани на честотата на

промените в посоката на развитие на борсовите изменения.. Чрез честотния анализ на променливостта и тренда се поставят принципно различни показатели за оценяване на риска и спекулативния потенциал на борсовите инструменти.

2/актуална теоретико-аналитична обосновка и методико-приложна интерпретация се прави на основни тези за функционирането на борсовите и капиталови пазари и прилагането на финансови инструменти и на инвестициите.; За пръв път в българската специализирана финансова литература се апробира авторов модел за анализа на борсово търгуемите дружества , в т.ч. на пазарната ликвидност на борсово търгувани дружества; Прилагана е обоснована методика и задания за оценяване и паралелен анализ на борсовата активност и пазарната ликвидност на различни фондови борси и в курса на обучението по конкретни академични дисциплини.

3/Актуално значение има научния принос за разкриването на промените и предизвикателства в спецификата на оценка на борсовата активност и управлението на инвестиционния портфейл на борсовите пазари.

4/ систематизират се знанията за функционирането на финансовия пазар и се изгражда собствена конструкция за оценка на спецификата на пазарните колебания в пазарната ликвидност и капитализация на борсовия пазар. Предложеният и апробиран модел е предпоставка за провеждане на сравнителни международни анализи на капиталовите пазари у нас и в други трети страни.

5 /Създава се ново знание с обосновани методически и дидактически предложения в областта на инвестиционния анализ. Приноси с академично-дидактичен характер включват разработените авторски академични курсове по “Финансови деривати” и по „Инвестиционния анализ“ /с преподаване на български и английски език в ОКС Магистър/. Разработени са автентични аналитични модели в областта на опциите: определянето на тяхната вътрешна стойност, срочната стойност, равновесните точки и нетната стойност на инвеститорска позиция за основните, съставните и комбинирани опционни стратегии. Предлага се методика за конструирането на стандартните опционни контракти; конструкцията и определянето цената и паричните потоци при екзотичните опционни контракти, и др.

6/ Дообогатява се и се систематизира в съвременни образователни курсове и учебници съвременното ново знание за финанси и финансови пазари, което допринася за повишаване на качеството на образователния процес в бакалавърските, магистърски програми и на дистанционното обучение във висшето образование по финанси.

6. Преценка на хабилитационната монография като самостоятелен обект на рецензиране.

Хабилитационният труд, с който доц.С.Симеонов участва в конкурса /Публикация: Симеонов, Ст. , *Измерители на борсовата активност – изследване на индикаторите и анализ на пазарния тренд*,Изд. Библиотека „Стопански свят”, Брой 131,2016г.ISSN&1310-2737*/ е монография в обем от 225 стр., която потвърждава постигнатото чрез иновативен подход високо професионално равнище на теоретико-методологическите интерпретации на пазарния тренд и взаимоотношеността между тренда на развитие на финансовия пазар с въздействието на наблюдавани фактори за изменение на макросредата.

Научните приноси на хабилитационния труд могат да се резюмират в няколко аспекта:

1/ разработен и апробиран като модел е фундаментално различен подход за анализ на променливостта и тренда, включващ три коефициента, базирани на честотата на промените в посоката на развитие на борсовите изменения. Чрез честотния анализ на променливостта и тренда се поставят принципно различни показатели за оценяване на риска и спекулативния потенциал на борсовите инструменти. Коефициентите на динамика, средната честота на промяна на посоката и преобладаващата тенденция дават отговор на въпросите за наличието на тренд и изразена тенденция и за степента на устойчивост на тренда. За разлика от статистическите показатели за вариация, честотният анализ на променливостта и тренда предоставя коректна съпоставимост при изследване на периоди с различна продължителност.

2/ направен е иновативен избор на широк кръг от технически показатели, с което се предлага нов подход на конструиране на систематиката на техническите индикатори с цел по-добра аналитична способност на прилагания метод. По този начин е логически издържан прилагания методологичен подход за анализ на честотната промяна и тренда, базиран на честотата на промените в посоката на развитие на пазарите;

3/ На практика е изследвана променливостта на борсовите индикатори и е извършен анализ на тренда на Българската фондова борса за периода от 2006 до 2016 г. При изследване на корелационните връзки между борсовите индикатори, за целия период и по фази на пазарния тренд, са установени силни зависимости между тесния и широкия борсови индекси и между всеки от тях с пазарната капитализация през всички фази като цяло. Установени са спецификите в развитието и променливостта на всеки от петте борсови индикатори на Българска фондова борса – София по фази за пазарния цикъл от началото на 2006 г. Изведен е обобщен модел по фази на пазарния тренд

на основата на подробното изследване на промените в характеристиките на борсовите индикатори.;

4/ Хабилизационният труд е оригинално авторово произведение, което предлага нов подход за конструирането на комплексна систематика от показатели за анализ на честотната променливост на тренда на борсовата активност. Това дава нови аналитични възможности за оценки и краткосрочни оценки на пазарните колебания.

5/ На практика с хабилизационния си труд доц.Ст.Симеонов не само доразвива предходни свои изследвания и анализи на финансовите инструменти, но преосмисля и доразвива нови подходи на инвестиционен анализ. Научният инструментариум, който се прилага е издържан, точен и убедително приложен.. Направените изследвания, анализи, изводи и обобщения са изцяло творческа заслуга на самостоятелно дело на доц.д-р Ст.Стефанов.

7.Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки към представените от кандидата трудове за участие в конкурса, още повече, че самият той ясно си поставя задачите за по-нататъшни изследвания чрез прилагане на честотния анализ на променливостта. Както за сравнителни международни анализи, така и за изследване на явления и обекти с различен характер. Но на основа на изцяло положителните резултати от дейността и научните изследвания на доц.Ст.Симеонов бих дала препоръки, които могат да са обект на по-нататъшната му изследователска дейност в следните насоки:

На първо място, като продължение на усилията за прогнозиране на пазарните трендове на финансовите инструменти, препоръчвам на кандидата за засили

вниманието към анализа на управлението на финансовите рискове в бъдеще с оглед на очертаващата се по-голяма икономическа несигурност за съвременния инвестиционен процес. Това неизбежно ще се налага от предизвикателствата пред финансовото посредничество в тясна връзка с преосмислянето на ролята на привличането на заеман капитал за целите на трансформация на съвременната икономика към климатично неутрално реструктуриране и дигитални мрежови зависимости..

На второ място, като оценявам високо авторовите научни постижения на доц.д-р Ст.Симеонов, които са намерили творческа изява в стойностния му хабилитационен труд си позволявам да му препоръчам с повече научна смелост да публикува по-активно статии в научни издания, реферирани в специализирани международни бази данни.

Заклучение

На основа на аналитичния преглед на трудовете и цялостната преподавателска, научно-изследователска и обществена дейност на доц.д-р Стефан Маринов Симеонов считам, че той притежава качествата и достойнствата на високопрофесионален университетски преподавател. С цялостната си професионална посветеност и практически опит той утвърждава съвременните насоки на развитие на учебно-образователния процес по финанси и има съществени научни теоретико-методологически приноси за анализа на пазарните трендове на финансовите инструменти и борсовата активност. Научните му приноси са стойностни и включват създаване и апробиране на ново знание за функционирането на финансовите пазари..

Доц. д-р Ст. Симеонов отговаря напълно на изискванията да заеме академичната длъжност „професор“, предвид на цялостните му приноси към учебно-преподавателската и научно-изследователска дейност на СА“ Д.Ценов“. Това би било и заслужено признание на дългогодишната му професионална отдаденост на науката и нейното интегриране чрез образованието в общественополезна дейност.

Считам, че са налице безспорни основания да препоръчам на уважаемото Научно жури уверено и единодушно да присъдим на доц. д-р Стефан Маринов Симеонов академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.8. Икономика научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“.

Подпис:

София , 25.08.2020г.

/Проф.. д-р Татяна Хубенова- Делисивкова/